

جلسه ۵۴۳ شورای رقابت مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱

موضوع: دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری

تصمیم شورای رقابت

باتوجه به وضعیت انحصاری بازار خودروی سواری در کشور بر اساس بالا بودن شاخص های تمرکز؛ تقاضای انباشته در بازار؛ ممنوعیت یا محدودیت واردات طی سال های اخیر؛ پایین بودن قدرت انتخاب مصرف کنندگان؛ برخی احکام قانونی همچون ماده ۱۲ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب ۱۴۰۰/۷/۲۴؛ بند (ف) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و تبصره ۵ قانون اصلاح ماده (۱۰) قانون سامنداری صنعت خودرو مصوب ۱۴۰۱/۹/۹؛ که وضعیت انحصاری این بازار را شدیدتر ساخته اند، ضمن دریافت نظرات مشورتی و پیشنهادات در کارگروه خودرو، شورای رقابت به استناد بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و باتوجه به مفاد ماده ۲ و ماده ۷ قانون سامنداری صنعت خودرو، در جلسه شماره ۵۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱: تعاریف

واژگان و اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل در معانی مشروحه زیر بکار می روند:

- ۱-۱- کارگروه خودرو: موضوع مصوبه ۵۳۳ شورای رقابت مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰.
- ۱-۲- وزارت صمت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.
- ۱-۳- قانون: قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۴- سازمان حمایت: سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان.

۱-۵- دستورالعمل: دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری مصوب شورای رقابت.

۱-۶- خودرو: خودروهای سواری تولیدی، مونتاژ و وارداتی.

۱-۷- عرضه کننده خودرو: تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو.

ماده ۲: تخصیص انحصار

بازار تمامی خودروهای سواری شامل خودروهای تولیدی، مونتاژ و وارداتی، انحصاری تشخیص و از این پس مشمول این دستورالعمل هستند.

ماده ۳: دستورالعمل قیمت گذاری

۱-۳- بنای تنظیم قیمت خودرو، بر اساس ضوابط قیمت گذاری مصوب هیأت تعیین و تثبیت قیمت است که توسط سازمان حمایت مجاب می شود. نتایج محاسبات در کارگروه خودرو ارائه و به تصویب شورای رقابت می گردد و توسط عرضه کننده خودرو لازم الاجراست.

تبصره: قیمت محاسباتی در این بند، قیمت عرضه کننده خودرو بدون لحاظ هزینه های مصرف کننده (مانند مالیات بر ارزش افزوده، بیمه شخص ثالث، عوارض شماره گذاری و هزینه های پست و فرجا و غیره) است.

۲-۳- با هدف نهاده سازی فضای رقابتی برای هر خودرو، بر اساس قیمت حداقل سه خودروی خارجی هم رده از نظر کلاس، کیفیت و استاندارد، قیمتی به عنوان قیمت پایه رقابتی استخراج و اعلام می شود. شورای رقابت رأساً یا از طریق وزارت صمت نسبت به استفاده از ظرفیت نهادهای حرفه ای داخلی و حسب مورد، مراجع خارجی مقبر جهت تعیین ملاک های مقایسه استفاده خواهد کرد که در جلسه کارگروه خودرو در دوره های ۶ ماهه یا یکساله جمع بندی و بنای عمل خواهند بود.

تبصره- عرضه کننده خودرو می تواند خودروهای هم رده محصولات خود در بازار جهانی را به کارگروه خودرو پیشنهاد کند.

۳-۳- خودرئهی سواری، بر اساس ترازبایی (Benchmarking) با حداقل سه خودرئهی رقیب (مشابه) خارجی مقایسه شده و

بر اساس شاخص رقابت پذیری ذیل رتبه بندی می شوند.

$$CI = \frac{(P_b - P_d)}{P_b} \times 100$$

که در آن متغیر CI شاخص رقابت پذیری و متغیر P_b برابر است با قیمت پایه رقابتی (بر اساس قیمت عرضه کننده خود) که در بند ۳-۲ تعریف شده و متغیر P_d برابر است با قیمت محاسباتی بند ۳-۱ به علاوه ی هزینه های مصرف کننده (مانند مالیات بر ارزش افزوده، بیمه شخص ثالث، عوارض شماره گذاری و هزینه های پست و فرجا و غیره).

تبصره ۱: نرخ ارز بازار متشکل (بازار جایگزین آن)، اعلامی بانک مرکزی ج.ا.ا. بنامی محاسبه می باشد.

تبصره ۲: نرخ ارز موضوع تبصره ۱، متوسط شش ماهه خواهد بود و حسب مورد، می تواند درباره های زمانی کمتر و بیشتر باشد.

۳-۴- رتبه بندی قیمت بر اساس شاخص رقابت پذیری محصول که در بند ۳-۲ معرفی شده، مطابق جدول ذیل تعریف می گردد.

جدول رتبه بندی قیمتی

رتبه	محدوده شاخص رقابت پذیری
A	$25 < CI$
B	$15 \leq CI < 25$
C	$5 \leq CI < 15$
D	$-5 \leq CI < 5$
E	$-15 \leq CI < -5$
F	$-25 \leq CI < -15$
G	$CI < -25$

۳-۵- قیمت مجابه شده در بند ۳-۱ در صورتی که از منظر رده بندی موضوع بند ۳-۴ در رده های G تا A قرار گیرد مورد پذیرش شورای

رقابت می باشد.

تبصره: خودروهایی که در رتبه قیمتی F و G قرار دارند به مدت یک سال فرصت برای ارتقاء رتبه بالاتر خواهند داشت و در غیر این صورت عرضه کننده خودروهای مذکور اجازه افزایش قیمت نخواهند داشت.

۳-۶- شورای رقابت بر حسب رقابت پذیری هر خودرو را مطابق با روش فوق الذکر به صورت شفاف اطلاع رسانی می نماید.

۳-۷- در خصوص خودروهای جدید، ضوابط و معیارهای آن باید در کارگروه خودرو تعریف و مشخص شود.

ماده ۴: شرایط طرف تقاضا

۱. حداقل سن متقاضیان خرید خودرو ۱۸ سال باشد.
۲. دارا بودن کواینامه رانندگی برای متقاضیان خرید خودرو الزامی است.
۳. متقاضیانی که طی ۴۸ ماه گذشته صدور فاکتور خودرو نزد شرکت های ایران خودرو و سایپا طی ۲۴ ماه گذشته صدور فاکتور خودرو نزد دیگر شرکت ها داشته اند، امکان ثبت نام و خرید خودرو ندارند.
۴. متقاضیانی که دارای پلاک انظامی فعال هستند امکان ثبت نام و خرید خودرو ندارند.
۵. انتقال امتیاز و حقوق ناشی از خرید خودرو، به اشخاص ثالث (حتی به صورت وکالتی) و نیز فروش حواله خودرو به صورت وکالتی ممنوع است.
۶. امکان صلح در قرارداد وجود ندارد.

۷. عرضه‌کننده خودرو موظف است روش‌های بازدارنده برای جلوگیری از انتقال سند حداقل به مدت یکسال، از جمله درجین گرفتن سند خودرو، اتخاذ و اجرا کند.

۸. امکان ثبت نام و خرید خودرو برای اشخاص حقوقی وجود ندارد.

۹. مبلغی از بهای فروش خودرو باید در حساب خریدار موجود باشد که بر اساس نوع برنامه فروش متغیر است:

الف- در روش‌های فروش فوری یا فوق‌العاده، ۵۰ درصد از مبلغ فروش خودرو (بر اساس بخشنامه اعلامی فروش) باید در حساب بانکی متقاضی باشد و تاپس از خرید خودرو امکان برداشت آن مبلغ وجود ندارد.

ب- در روش پیش‌فروش، به اندازه مبلغ پیش‌پرداخت (بر اساس بخشنامه اعلامی فروش) که با توجه به تبصره ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۱۳۹۵ هیأت وزیران، حداکثر تا ۵۰ درصد از مبلغ فروش خودرو می‌باشد، باید در حساب بانکی متقاضی باشد و تاپس از خرید خودرو امکان برداشت آن مبلغ وجود ندارد.

تبصره: در صورتی که وضعیت بازار از منظر عرضه و تقاضا متعادل شود به پیشنهاد کارگروه خودرو و تصویب شورای رقابت، محدودیت‌ها و شروط فوق می‌توانند با توجه به مدل خودرو- شرکت تعدیل و بازنگاری شوند.

ماده ۵: شرایط طرف عرضه

۱- تولیدکنندگان خودرو موظفند در ابتدای هر سال برنامه تولید را به تفکیک ماه به شورای رقابت و وزارت صمت اعلام نمایند.

تبصره ۱: وزارت صمت میزان تحقق برنامه تولید را به صورت مستمر پایش کرده و در صورت عدم تحقق، راهکارهای پیشنهادی رفع

مشکلات و چالش‌های مسیر تحقق برنامه تولید را در کارگروه خودرو مطرح و نتایج به شورای رقابت اعلام می‌گردد.

تبصره ۲: سازمان حمایت به طور مستمر وضعیت عرضه و تعهدات تولیدکنندگان خودرو را پایش و گزارش مذکور را به کارگروه خودرو ارائه می نماید.

۲- به منظور بهبود رقابت پذیری و تنظیم عرضه خودرو، شورای رقابت با همکاری وزارت صمت، سالانه میزان و نوع واردات خودرو را تعیین می کند.

۳- هرگونه تغییر قیمت خودرو ناشی از نصب آپشن یا قطعات که اجباری (در اساس الزامات قانونی) نباشند باید به سازمان حمایت اعلام و اثر قیمتی آن جهت تایید به کارگروه خودرو ارسال و سپس به شورای رقابت جهت تصویب و ابلاغ اعلام گردد.

۴- به منظور شناسایی مصرف کنندگان واقعی و تسهیل دسترسی به بازار، کلیه عرضه کنندگان خودرو موظفند طرح های فروش و پیش فروش خود را در سامانه خود ارائه نمایند، به گونه ای که پیش از ثبت نام از وجود مبلغ تناظر با طرح فروش مطبق با آیین نامه اجرایی قانون حمایت از مصرف کنندگان خودرو در حساب متقاضی اطمینان حاصل گردد.

۵- عرضه کنندگان خودرو از طریق سامانه یکپارچه فروش خودرو، نسبت به ثبت نام و فروش خودرو اقدام می نمایند.

۶- عرضه کنندگان حق پیش فروش خودروهایی که قیمت آن تعیین نشده را نخواهند داشت.

۷- بر اساس ماده ۴ قانون ساماندهی صنعت خودرو، بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار تا مهین ارز برای واردات خودرو تسهیل نماید.

ماده ۶: سایر موارد

۱- دستورالعمل های قبلی شورای رقابت در خصوص تنظیم بازار خودروی سواری در صورت مغایرت با این دستورالعمل لغو می گردد.

۲- شورای رقابت حسب شرایط و بر اساس تشخیص، این دستورالعمل را مورد ارزیابی و بازبینی قرار خواهد داد.